

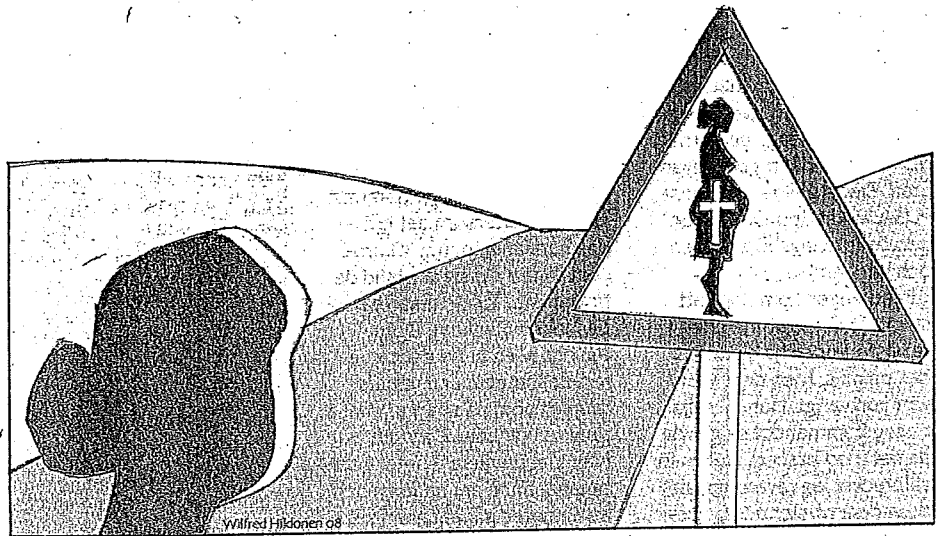
Häpnadsväckande brist på resultat

FN-dagen är lämplig för att framhålla vikten av att millennieutvecklingsmålen uppnås. En av de viktigaste frågorna är den häpnadsväckande bristen på resultat när det gäller att minska mödradödligheten.

I år har vi nått halvvägs mot den tidpunkt då de millenniemål som FN har ställt upp för att utrota fattigdom och hunger, främja jämställdhet och förbättra hälsan, särskilt mödrahälsan, ska ha uppnåtts. Aktuella utvecklingstendenser tyder på att många låginkomstländer inte kommer att uppnå hälsomålen.

Vi – kvinnliga politiska ledare från olika länder – har samlats för att uttrycka vår djupa oro över att mödradödligheten inte minskar i låginkomstländerna. Under 2005 dog över 500 000 kvinnor av orsaker relaterade till barnafödande. Bättre mödrahälsa och lägre mödradödlighet är viktiga faktorer för att hävda kvinnors rättigheter och ställning. Som kvinnor och politiska ledare kan vi inte vara passiva åskådare utan är fast beslutna att använda vår ledarställning för att bidra till en positiv utveckling i våra egna länder och internationellt.

Vi uppmanar hälsoministrar världen över, som har makten att skapa förändring på nationell nivå, att samlas kring denna fråga. Det globala nätverket för kvinnliga politiska ledare (Council of Women World Leaders) har inrättat ett nätverk för kvinnliga hälsoministrar som, tillsammans med vissa manliga hälsoministrar, arbetar direkt med Världshälsoorganisationen (WHO) och dess generaldi-

rektör dr Margaret Chan för att förbättra kvinnors hälsa globalt.

En WHO-rapport visar att de sociala och ekonomiska kostnaderna för sjuklighet och dödlighet hos nyblivna mödrar är enorma, inte bara för familjen utan även för samhället. När en mor dör löper hennes barn 3–10 gånger större risk att dö inom två år än barn som lever med båda föräldrarna. Kvinnor använder i större utsträckning än män sin egen inkomst för att förbättra familjens välbefinnande, till exempel genom mer mat, sjukvård, skolmateriel och kläder till barnen.

Riskerna kan i de flesta fall förebyggas. Vi måste öka tillgången till mödravård, antibiotika, kejsarsnitt, blodtransfusioner, preventivmedel för kvinnor och män samt säkra aborter. Unga män och kvinnor måste få objektiv information om sex och reproduktion. Män måste få lära sig att ta ansvar för sin sexuella aktivitet och för att undvika oönskade graviditeter.

Det finns goda exempel på hälsoministrar som redan gjort insatser. Till exempel har Marockos hälsominister Yasmina Baddou genomfört reformer för bättre sjukhusadministration, användning av billigare läkemedel och minskad dödlighet bland nyblivna mödrar. I Chile har María Soledad Barria fört en progressiv politik för att förbättra tillgången till akuta preventivmedel. Reformerna som dessa kan bidra till den förändring som kvinnor behöver.

Det krävs också insatser för att stärka kvinnors ställning i samhället. Bristen på mödravård och den höga dödlighet och sjuklighet som blir följderna bottnar i och avspeglar det faktum att kvinnor fortfarande diskrimineras och nekas sina grundläggande rättigheter. Även här krävs aktiv medverkan av män. Många gör misstaget att tro att jämställdhet är en kvinnofråga. Sanningen är att jämställdhet inte är möjlig utan mäns medverkan – men den gynnar både män och kvinnor.

Detta arbete kräver ekonomiska resurser. Eftersom många av de mest behövande länderna inte själva har de ekonomiska förutsättningarna måste detta betraktas som ett gemensamt globalt ansvar. Statliga budgetar och biståndsmedel bör användas så att tillräckliga resurser ställs till förfogande.

Varje dag sviker vi miljontals kvinnor. Vi har ett engagemang för att förändra. Därför uppmanar vi hälsoministrarna och politiska ledare i hela världen att handla gemensamt – allt annat vore skandal.

MARY ROBINSON

ordförande i Council of Women World Leaders

tidigare Irlands första kvinnliga president

fd högkommissarie i FN för mänskliga rättigheter

MARGOT WALLSTRÖM

vice ordförande i Europeiska kommissionen

ordförande i Council of Women World Leaders Ministerial initiative

MARIA LARSSON

äldre- och folkhälsominister, Sverige